

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 10, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 10, 1994

Nr. 154

Žinios iš Lietuvos - Elta

Kazachstano ir Lietuvos prezidentai pasirašė sutartį

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (Elta) - Antradienį Lietuvoje lankėsi Kazachstano prezidentas Nursultan Nazarbajev ir tuo metu su prezidentu Algirdu Brazausku aptarė abiejų valstybių suverenumo įtvirtinimo, ekonominių reformų, tarptautinio bendradarbiavimo klausimus. Kazachstano ir Lietuvos prezidentai pasirašė Lietuvos ir Kazachstano deklaraciją.

Tuo pačiu metu vyko derybos abiejų valstybių oficialių delegacijų, vadovaujamų Lietuvos ir Kazachstano užsienio reikalų ministrų Povilo Gylio bei Kanat Saudabajev. Abiejų valstybių užsienio reikalų ministrai bei pramonės ir prekybos ministrai Kazimieras Klimasauskas ir V. Kostiucenka pasirašė sutartį dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, taip pat tris dokumentus prekybos srityje: Prekių kilmės nustatymo taisyklės, Išimčių iš laisvos prekybos protokola bei Susitarimo protokolą dėl prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo galiojimo pratęsimo 1994 metams.

Spaudos konferencijoje prezidentas Algirdas Brazauskas pasakė, kad pasirašyti deklaraciją ir kiti susitarimai padės toliau plėtoti Kazachstano ir Lietuvos santykius, įteisinti pernai metais A. Brazausko lankymosi Kazachstane metu. Tuo metu buvo pasirašyta tarpvalstybinė sutartis bei kiti pagrindiniai politiniai ir ekonominiai valstybių tarpusavio santykių dokumentai.

Kazachstano prezidentas Nursultan Nazarbajev pabrėžė, kad Kazachstano ir Lietuvos prekybos apimtys yra didžiausios, palyginti su kitomis Baltijos valstybėmis, tačiau derybų metu abiejų valstybių delegacijos pripažino, kad jos turi gražų neatitinkamą bendradarbiavimo galimybių.

Trečiadienį Kazachstano delegacija apžiūrės Klaipėdos prekybos uostą, išplauks apžiūrėti uosto vartų. Planuojama, kad trečiadienį Lietuvos ir Kazachstano susisiekimo ministrai Jonas Biržiškis ir Nigmatžan Isingarin pasirašys susitarimą dėl Lietuvos uostų panaudojimo pervežant Kazachstano krovinius.

Rugpjūčio pabaigoje bus susitarta dėl Baltarusijos sienos

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas antradienį telefonu kalbėjosi su Baltarusijos prezidentu Aleksandru Lukašenko. Atvirame draugiškame pokalbyje prezidentai aptarė aktualias dvišalių ir daugiašalių santykių aspektus.

Nuspręsta įpareigoti abiejų šalių užsienio reikalų ministerijas, kad artimiausiu metu būtų baigtas Lietuvos ir Baltarusijos sienos nustatymas ir pasirašytas atitinkamas susitarimas. Taigi jau pirmoje rugsėjo mėnesio pusėje, Baltarusijos prezidento vizito Lietuvoje metu, būtų galima pasirašyti tarpvalstybinę politinę sutartį.

Telefoninio pokalbio metu pasikeista nuomonėmis apie abiejų valstybių ekonominių santykių būklę ir jos perspektyvas.

Lenkijos ir Lietuvos gynybos sistemose problemos tos pačios

Antrą oficialaus vizito Lietuvoje dieną Lenkijos Nacionalinės Gynybos ministras Piotr Kolodziejczyk susitiko su Lietuvos ministru pirmininku Adolfu Šleževičium, užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška, lankėsi Savanoriškosios Krašto Apsaugos Tarybos bei motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ štabuose.

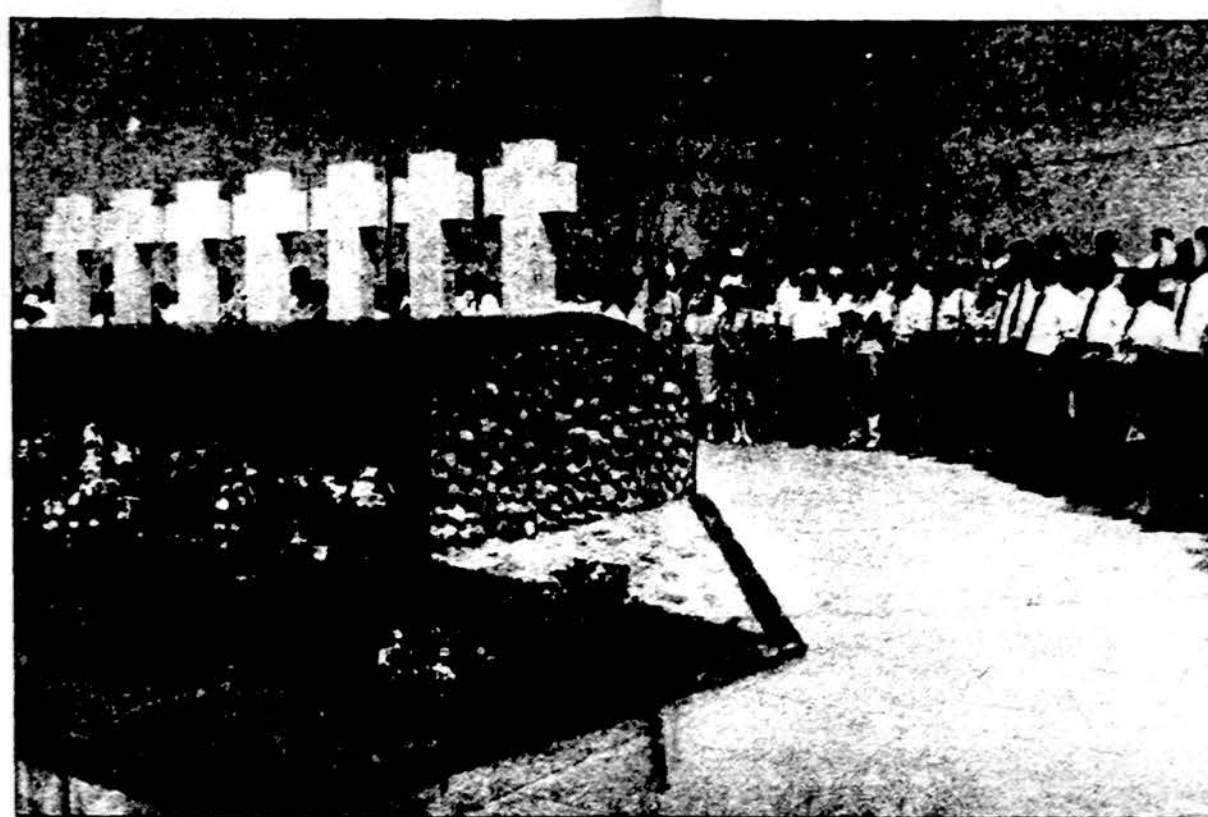
Apie kaimyninių šalių bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti regiono saugumą, buvo kalbama SKAT štabe surengtoje Lietuvos krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus ir Lenkijos gynybos ministro P. Kolodziejczyk spaudos konferencijoje. Pasak Linkevičiaus, vizito metu buvo kalbama apie tas pačias problemas, nes abiejų šalių gynybos politika ta pati - siekimas integruotis į NATO. Abi valstybės yra žengusios pirmuosius žingsnius: pasirašė „Partnerystės taikos labui“ sutartį ir parengė pristatomąjį dokumentą. Taip pat dalyvauja tarptautinėse taikos palaikymo operacijose.

Sutarta rengti bendras karines pratybas, sudaryti sąlygas Lietuvos karininkams stažuotis Lenkijoje. P. Kolodziejczyk sakė, kad Lenkija yra buvusi tranzitinė Rusijos šalis - kai pastaroji išvedinėjo savo kariuomenę iš Vokietijos. Pasak jo, už pervežimą surinktos lėšos net turėjo teigiamą poveikį šalies ekonomikai. Jis taip pat paneigė kalbas, kad Lietuvai atsisakius pasirašyti karinio Rusijos tranzito sutartį, kariuomenė iš Kaliningrado srities bus išvežama per Lenkiją - su Rusija nebuvo jokių derybų šiuo klausimu.

Apie būtinybę demilitarizuoti Kaliningrado sritį buvo kalbama ir P. Kolodziejczyk susitikime su Albinu Januška. Taip pat buvo aptarti kiti įprasti klausimai - kaimyninių santykių stiprinimas, siekimas integruotis į europines struktūras.

Prezidentas susitiko su merais

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (Elta) - Praėjusį penktadienį Neringos miesto valdyboje įvyko prezidento Algirdo Brazausko susitikimas su didžiųjų šalies miestų ir kurortų merais. Jame dalyvavo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Mindaugas Stankevičius. Susitikime buvo pasikeista nuomonėmis apie laisvų ekonominių zonų kūrimo galimybes, apie naująjį savivaldybių įstatymą, administracinę teritorinę reformą, biudžeto sandaros, ekonominės policijos, mokesčių ir kultūros paveldo inspekcijų darbo, municipalinės televizijos ir radijo privatizavimo bei kitais klausimais.

Liepos 31 d. buvo paminėtos trečiosios metinės tragedijos Medininkų pasienio poste. Tą naktį iki šiol nežinomi žudikai nušovė šešis policijos ir muitinės darbuotojus ir sunkiai sužeidė du. Po Mišių už žuvusiųjų Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje, kurias atnašavo ark. Audrys Bačkis, Antakalnio kapinėse buvo pasimelsta prie Medininkų aukų kapų. Po to minėjimo dalyviai padėjo gelii prie paminklo, pastatyto Medininkų tragedijos vietoje - Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje.

Lietuvoje sumažėjo infliacija

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (Elta) - Praėjusį penktadienį per spaudos konferenciją „Lietuvos socialinė ir ekonominė raida“ Statistikos departamento direktorius Kęstutis Zaboras pranešė, kad liepos mėnesio infliacija Lietuvoje buvo 2.1%.

Per vieną mėnesį nuo birželio pabaigos labiausiai pabrango išlaidos būstui, kuras ir energijai - 13.5%, alkoholiniai gėrimai ir tabako gaminiai pabrango 4%, sveikatos priežiūra ir medicinos paslaugos - 2.8%. Maisto produktų kainų indeksas per mėnesį padidėjo 0.1%, drabužių - 0.1%, o pensijos - nuo 99 litų iki 114 litų. Anot K. Zaboras, pernai pirmą kartą per nepriklausomybės metus realus darbo užmokestis ne mažėjo, o didėjo.

Tarp pagrindinių Lietuvos importuotojų, kaip ir anksčiau, pirmąją Rusiją. Po jos seka Vokietija, kurios gaminiai sudaro 13% importų Lietuvoje, ir Ukraina, kurios gaminiai sudaro 8% importų Lietuvoje.

Vidutinis darbo užmokestis išaugo nuo 231 lito sausio mėnesį iki 278 litų birželio mėnesį, o pensijos - nuo 99 litų iki 114 litų. Anot K. Zaboras, pernai pirmą kartą per nepriklausomybės metus realus darbo užmokestis ne mažėjo, o didėjo.

Padidinti muitai maisto gaminiams

Vilnius, rugpjūčio 5 d. (AGEP) - Daugumai importuojamų maisto produktų bei žemės ūkio kultūrų padidinti muitai mokėsčiai nuo 2 iki 5.5 karto. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, vyriausybės liepos 20 d. nutarimu jie įvesti ir kai kuriems maisto produktams, kuriems iki šiol nebuvo importo muitai. Nutarimas įsigaliojo liepos 22 dieną. Labiausiai (nuo 10% iki 55%) padidinti muitai įvežamiems obuoliams rudens ir žiemės metu. Panašiai padidinti muitus bulvėms ir kuo pomoms, agurkams vasaros metu, žuvims, pomidorams vasaros metu bei pienui ir jo produktams. Tris kartus didesnį muitą teks mokėti už įvežamas grūdines kultūras, kvietinius ir ruginius miltus, salyklą - miltus joms padidintas nuo 10% iki 30%. Panašiai padidintas muitas sviestui, kiaušiniams ir jų milteliams ir mėsai. Muitai mėsos ir žuvies konservams - atitinkamai nuo 15% iki 40% ir nuo 15% iki 35%. Dešros ir panašūs mėsos produktai apmuitinti 25% (buvo 15%). Dvigubai arba beveik dvigubai padidėjo maitinimo mokesčiai už įvežamus konditerijos gaminius iš cukraus, už miltinius konditerijos gaminius, šokoladas ir kiti gaminiai, turintys kakavos. Pabrangės importiniai maistiniai ledai, kurių muitas padidintas nuo 10% iki 30%.

- Vilniuje praėjusį savaitgalį įvyko pirmasis Baltijos šalių baltarusių suvažiavimas. Į jį atvyko baltarusiai iš Latvijos, Estijos, Sankt Peterburgo, Karaliaučiaus srities ir Lenkijos. Suvažiavimo tikslas - ryšių tarp Baltijos regione gyvenančių baltarusių užmezgimas ir stiprinimas, sąsajos su tėvyne - Baltarusija, kultūrinio gyvenimo problemų aptarimas.

- Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis prezidento Algirdo Brazausko kvietimu atvyko į Lietuvą praleisti dalį savo atostogų. Jis keletą dienų atostogaus Nidoje.

to, žemės ir miškų ūkis - 25.2%, transportas ir ryšiai - 11.8% bendrojo vidinio produkto. Žemės ūkyje vis daugiau produktų pagaminama privačiose ūkiuose. Pavyzdžiui, iš privačių ūkių gaunama apie 70% viso pieno, daugiau kaip 90% bulvių.

Tarp pagrindinių Lietuvos importuotojų, kaip ir anksčiau, pirmąją Rusiją. Po jos seka Vokietija, kurios gaminiai sudaro 13% importų Lietuvoje, ir Ukraina, kurios gaminiai sudaro 8% importų Lietuvoje.

Vidutinis darbo užmokestis išaugo nuo 231 lito sausio mėnesį iki 278 litų birželio mėnesį, o pensijos - nuo 99 litų iki 114 litų. Anot K. Zaboras, pernai pirmą kartą per nepriklausomybės metus realus darbo užmokestis ne mažėjo, o didėjo.

mokėti už įvežamas grūdines kultūras, kvietinius ir ruginius miltus, salyklą - miltus joms padidintas nuo 10% iki 30%. Panašiai padidintas muitas sviestui, kiaušiniams ir jų milteliams ir mėsai. Muitai mėsos ir žuvies konservams - atitinkamai nuo 15% iki 40% ir nuo 15% iki 35%. Dešros ir panašūs mėsos produktai apmuitinti 25% (buvo 15%). Dvigubai arba beveik dvigubai padidėjo maitinimo mokesčiai už įvežamus konditerijos gaminius iš cukraus, už miltinius konditerijos gaminius, šokoladas ir kiti gaminiai, turintys kakavos. Pabrangės importiniai maistiniai ledai, kurių muitas padidintas nuo 10% iki 30%.

Atnaujinami diplomatiniai ryšiai

Beijing, rugpj. 3 d. (RFE) - Kinijos Užsienio reikalų ministras Qian Qichen ir Latvijos vicepremieras Maris Gailis pasirašė deklaraciją, jog atnaujinami diplomatiniai ryšiai. Abu kraštai buvo tuos ryšius atnaujinę 1991 metų rugsėjį, tačiau Kinija atšaukė savo ambasadorių po to, kai Latvija pradėjo konsularinius ryšius su Taiwanu. Šiuo metu pasirašyta deklaracija sustabdė Latvijos ryšius su Taiwanu, anksčiau vadinamu Formosa.

TRUMPAI IŠ VISUR

Šiaurės Korėja pranešė, jog nori vėl pradėti pasitarimus su Amerika dėl branduolinių ginklų programos.

Haiti valstybę valdanti kairiškų grupė įsakė išvykti trims Amerikos žurnalistams, tuo dar labiau įtempdama santykius.

Švedija apkaltino Rusiją šnipinėjant prie jos uostų ir įteikė formalią protesto notą Rusijos ambasadoriui.

Berlyne prasidėjo Vokietijos farmacijos didžiausio skandalo teismas, kai buvo susekta, jog penki oficialūs vokiečiai pareigūnai pardavė kraujo plazmas, kurios buvo apkrėstos AIDS

Čikagoje Demokratų partijos konvencija 1996 m. įvyks naujoje patalpoje vakarinėje miesto dalyje, kurių pastatymas kainuos 32.1 mil. dolerių, pranešė Demokratų centrinio komiteto vadovas David Wilhelm ir miesto meras Richard Daley.

Rusijos vyriausybė viešai pasisakė remianti sukilėlius Čėčėnijos Respublikoje, kurie nori atsikurti nuo šiaurinio Kaukazo srities ir įsijungti į Rusijos Federaciją.

Bosnijos serbai jau trečią kartą atsisakė priimti paruoštą tarptautinį taikos planą baigti karo veiksmams.

Europos Parlamente, kuris yra Strasburgo mieste, Prancūzijoje, veikia devynios politinės partijos ir keliolika deputatų bus nepriklausomi.

Vašingtone vyksią Kongresiniai apklausinėjimai White-water byloje ryšium su prezidento Clinton ir jo žmonos atliktais investavimais.

Izraelyje gyvenantis rašytojas Grigorijus Kanovičius, kuris prieš metus ten išvyko iš Lietuvos, vėl buvo atvykęs. Jam išimties tvarka buvo suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė. Jo kūrinių „Nusišypsok mums, Viešpatie“ stato Mažajame teatre režisierius R. Tuminas. Vilniuje taip pat statomas ir kitas jo kūriny „Oziukas už porą skatiku“.

Klaipėdoje prieš metus pradėjusį savo veiklą bendra Lietuvos ir JAV įmonė „Vista Ford“ ėmėsi statyti antrą savo centrą prie Jakų žiedo, nuo kurios išsišakoją keliai į Gargždus, Palangą, Šilutę, Kertininką akmens padėjimo dalyvavo „Vista Ford“ prezidentas Drąsutis Gudelis iš JAV.

Šiaulių rajone tokios sausras dar nebuvo

Vilnius, liepos 27 d. (LR) - Nuo birželio 24 d. Šiauliuose lietus tik kartą sudrėkino įkaitusią žemę - liepos 21-osios naktį iškrito tik du milimetrai kritulių. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, jau nuo 1945 metų Šiaulių meteorologijos stotyje dirbantis viršininkas Petras Neimantas sakė, kad tokios sausras jis neprisimena. Ilgametės praktikos duomenys teigia, kad 1983 m. vasara buvo sausa, bet kritulių iškrito 21 milimetras, o 1992 metų birželį iškrito 6 milimetrai.

Tokia sausra, kaip sako Petras Neimantas, pražūtinga vasaros kultūroms, daržams. Dirvos paviršius įkaite iki 57 laipsnių Celsijaus (135 F) (ankstesnis rekordas - 55 C - 131 F). Gelsta medžiai, krinta obelų, slyvų, vyšnių lapai, byra neužaugę vaisiai.

Dekoratyvinių augalų ūkio specialistai nusivylę dėl džiūtančių miesto gėlynų, išdžiūvusių žaliųjų vejų, sunykusių šių pavasarį sodintų medelių.

Vanduo skiriamas laistyti tik gėlynams ir kapinėms - per dieną išliejama apie 50 kubinių metrų vandens. Visiškai nelaisvotos neasfaltuotos miesto gatvės, todėl dulkėtumas - viena sunkesnių kai kurių miestų rajonų gyventojų bėdų, nes kar-

tais, kaip sakė Higienos Centro specialistai, ten nebėra kuo kvėpuoti.

Sodininkai dėl vandens stygiaus skundžiasi nevienodai - apie 50% sausras nejaucia. Yra sodų, kur per savaitę vanduo tiekiamas tik po dvi valandas.

Šiaulių respublikinės ligoninės duomenimis, daugiausia su kaitra susijusių susirgimų buvo pirmomis jos dienomis - pablogėjo sergančiųjų psichikos ligomis sveikata, padažnėjo insulto atvejų. Infekcinių susirgimų mieste nepadaugėjo.

Daug bėdų užsitęsusi sausra pridūrė ugniagesiams - šiame dega 20% daugiau miškų, negu įprastai. Kasdien dega apie 7-8 hektarus durpingo miško. Pleška daržinės su šienų.

Jau apie savaitę rūksta kolektyvinio sodo durpynas. Priešgaisrinės apsaugos tarnyba kasdien gauna dvigubai daugiau iškvietimų, negu įprasta. Tačiau dar nedegė eksploatuojami durpynai. Paskutiniaisiais metais Šiaulių krašto apylinkėse siautėję miškų ir durpynų gaisrai gerai pamokė šiauliečius - šią vasarą durpynuose ir miškuose budi patuliai - čia ribojamas besilankančiųjų šrautas. Savivaldybės nutarimu numatytos baudos už nepaklusimą patruliams.

Sausra pakenks ir ateinančių metų derliui

Vilnius, rugpjūčio 8 d. (Elta) - Žemdirbystės Instituto direktorius Rimantas Dapkus žemės ūkio ministerijoje įvykusioje spaudos konferencijoje pranešė, kad tyrimų duomenys rodo, jog šių metų sausra pakenks ir ateinančių metų derliui.

Pirmiausia, apskaičiuojama, kad javų derlius bus net 25%-30% mažesnis. Todėl išskyla reali grėsmė, kad daugelyje rajonų žemdirbiai neturės iš ko pasiruoti geros seklos kitų metų sėjai. Instituto mokslininkų atlikti tyrimai parodė, kad

kviečiai šiame, nors jų ir išaugo mažiau negu kitais metais, yra geresnės kokybės, todėl ir kvietiniai miltai turėtų būti geresni, tačiau bus menkesnės savybių miežių kokybė, nes juose pagausėjo proteinų kiekis. Vidurio Lietuvoje esantiems ūkiams reikėtų pasilikti savą išaugintą javų sėklą, o atliekamą parduoti labiau nuo sausras nukentėjusiems ūkiams. Kita vertus, kol kas beveik neįmanoma ruošti dirvų žemkenčių sėjai - ji beveik visiškai perdziūvusi ir sukiutėjusi.

Kita bėda - žemiojo rapso sėja, kurios, jeigu dar pasilaikys tokie karšti orai, jau bus neverta pradėti: sausoje dirvoje jie nesudydys, ir antrus metus iš eilės bus patirti dideli nuostoliai.

Blogai auga ir bulvės. Ankstyvosios bulvės dar dirvoje turėjo daugiau drėgmės, todėl jų gumbarai stambesni. Tuo tarpu vėlyvosios, paveiktos sausras, visai menkos. Bulvių pasėlius vargu ar pasiseks išgelbėti, jeigu staiga ir pradėtų lyti, nes lapai jau vysto, o kai kur ir visai sudžiūvo. Beje, Vidurio Lietuvoje šiuo atžvilgiu padėtis daug geresnė, negu kituose Lietuvos rajonuose, kur smėlėta žemė.

Linai, kurie yra labai jautrūs klimatiniais pasikeitimams, išaugo neaukšti, silpnai išsivystę, ploni. Manoma, kad iš hektaro bus gautas apie 40%-50% mažesnis derlius, negu kitais metais.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 10 d.: Šv. Laurynas, kankinys (mirė 258 m. Romoje). Prezidentas Antanas Smetona gimė 1874 metais.

Rugpjūčio 11 d.: Šv. Klara, mergelė (gimė 1194 m., mirė 1253 m.). Tiburcijus, Zuzana, Filomena, Putis, Porutė. Pirmasis Pasaulio lietuvių kongresas įvyko Kaune 1935 m. rugpjūčio 11-17 dienomis.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PASIRODYMAS PRIE LAUŽO

Stovykloje vyksta daug įdomių dalykų, bet gal įdomiausias įvykis — laužas. Laužui ruošiamasi. Mat susirinkus būrys kritikų. O aš, būdamas laužo programoje, visai nenoriu būti kritiku. Štai, pasirodo vilkiukai, paukštytės, jauni skautukai. Kiek pastangų reikėjo šiam pasirodymui. Kai kurie visai nenori rodytis prieš susirinkusius. Kai kurie nuogastauja, kad gali blogai išeiti. Yra ir tokių, kurie nori dalyvauti pasirodyme. Ar tik nebus tai būsimosios scenos žvaigždės? Tad žiūriu į pasirodymą kaip mamytė, išvydusi savo sūnų žengiant pirmą žingsnį. Tuoj skelbia visai giminei, koks jos sūnus nepaprastas!.. Žengė pirmą žingsnį dvi dienas anksčiau negu knygos numatyta! Labiausiai jaudinasi močiutė. Ji mato, kur įsikūsiuos jos vaikai. Ar prie Einšteino, ar prie kurio nors iškilaus prezidento. Ji neabejoja, kad anūkėlis bus prezidentas ir jau galvoja, kokią suknį reikės dėvėti jo inauguracijoje. Taigi ir aš žiūriu į skautelių pasirodymus tomis pat akimis (išskiriant vyčius, patyrusius skaites ir akademikus).

Baisiausia, kad laužo pasirodyme suklydęs, ar leptelėjęs ne ta žodi, nebegali pataisyti. Išsprūdo ir nuėjo... Baigta! Vadovas mokė, ilgai repetavai. Net valgydamas kartojai žo-

džius, kuriuos pasirodyme prie laužo reikės pasakyti. O jie — emė ir užspringo kažkur. O čia ne valandų, ne minučių, bet sekundžių reikalas. Kur tas žodis?! O to žodžio vietoje tuštuma... Baisu!..

Gal jau niekad neteks pasirodyti prieš būrį smalsių akių. Bet jau pats įvykis suteikia progą savęs įvertinimui. Drąsiai išėjai, nors kinkos ir dreba. Bet nereikia to rodyti. Taip bus ir gyvenime. Drąsos, pasitikėjimo savimi! Šiandien gal ne taip, bet rytoj bus geriau.

Tad, kai stebiu pasirodymus prie laužo, ką aš matau? Matau vadovų labai gražias pastangas iš molio nulipdyti puikią statulą. O tas molis toks gležnas ir sunkiai suvaldomas. Matau dalyvius, pasižavėjusius laužo sceniniam darbui. Tik ne visados vyksta taip, kaip reikėtų. Bet čia ir yra žavesys. Jei viskas būtų įvykdyta, kaip Hollywoodo, ar Brodvejuje, tikrai nebūtų įdomu.

Kartą, skirstantis nuo laužo, teko nugirsti dviejų vilkiukų pasikalbėjimą: „Mūsų pasirodymas buvo pats geriausias, rytoj sugalvosime dar geresnį“.

v.s. Vladas Vijeikis

STOVYKLA PRIE KAUNO MARIŲ

„Europos lietuviai“, liepos 23-29 d. laidoje rašo apie jūrų skautų stovyklą Lietuvoje. Straipsnelyje „Jūrų skautai vieningi“, papuoštame Algimanto Patašiaus nuotrauka, rašoma:

„Per patį liepos karštymetį Kapitoniškės prie Kauno marių stovyklavos visos Lietuvos jūrų skautai, susirinkę čionai iš Kauno, Vilniaus ir kitų mūsų šalies vietų, 10 dienų jie uoliai krinto ir mažam, ir senam pravarų skautamokslį, praktika-vosi laužo kulinarijos srity, statė skautiškos stovyklavietės statinius, valė mišką, dainavo ir kretė pokštus prie bendro laužo, diskutavo, žaidė, rungtyniavo, klausėsi visko mačiusių svečių, mirko vandeny, irklais ir virvėmis trynė kietas nuospaudas ant delnų. Emocinga nuotyki, verta skautybės pradininko lordo Baden-Powello išmonių, surengė Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos kariškiai,

susimokę su skautų vadovais: jie inscenizavo sovietinių desantininkų grupės antpuolį, užėmė stovyklą, suėmė vadovus, kuriems, žinoma, pavyko sveikiems pabėgti. Susipažinti su jūrų skautų veikla stovykloje apsilankė ir Lietuvos prezidentas. Prisiminęs jachtose praleistas savo jaunystės dienas, A. Brazauskas palinkėjo jūrų skautams tapti gerais sportininkais.

Kad tvirtėtų ir augtų mūsų jūrų skautija, Kapitoniškės stovykloje visi iki šiol pabir vienetai nutarė susitelkti į vieningą savivaldžią jūrų skautų šaką Lietuvos skautų sąjungoje“.

STOVYKLOS

Vidurio raj. — rugpjūčio 3-13 d. Rako stovyklavietėje, Custer, Mich.

Kanados raj. — „Romuvoje“ rugpjūčio 7-21 d.; Montrealyje

Sv. Mišios jūrų skautų stovykloje, Lietuvoje. Kairėje — Kauno „Dvyčio“ jūrų skautų tunto turtininkas Algimantas Malkevičius.

A.a. jps Aro Rimavičiaus žuvimo vietoje Karibų jūroje, vainiką nuleidžia giliai susimastęs jps Petras Jokubauskas.

KODĖL ŠVENČIAME JŪROS DIENĄ

Jūros diena Lietuvoje buvo skelbiama giliau sužadinti jūros meilei ir jūrinei sąmonei, išpopuliarinti jūrui, uostų ir apskritai jūrininkystės reikšmę Lietuvai, toliau nuo pajūrio gyvenančius supažindinti su jūra ir jūrinėmis pramogomis.

Šventosios uosto statytojo prof. inž. J. Šimoliūno iniciatyva, pastatius uoste du molus, žvejų laivams krantinę, sandėlius ir kt., 1927 vasarą buvo surengtos išskilmės, kuriose dalyvavo valdžios atstovai, daug visuomenės iš krašto gilumos ir pajūrio žvejai. Tokių vietinio pobūdžio j.d. buvo ir daugiau, pavyzdžiui, 1928 Klaipėdoje. Bet pirmoji oficiali plačiu mastu pravesta j.d. įvyko tik 1934, jautriau susirūpinus savuoju pajūriu dėl pajostos jam grėsmės, prasidėjus Klaipėdos krašte naciniams judėjimui. Ši j.d. buvo švenčiama ne tik pajūryje, bet ir visoje Lietuvoje: visuose žymesniuose Lietuvos centruose įvyko šaulių, visuomenės ir kariuomenės parados, pamaldos, pritaikytos kalbos, vaidinimai ir t.t.

Jos rengimą pravedė du komitetai: centrinis Kaune, sudarytas iš įvairių organizacijų atstovų ir vadovaujamas inž. Z. Bačelio, ir vietinis Klaipėdoje, vadovaujamas prof. inž. J. Šimoliūno. Pirmasis komitetas rūpinosi jūros propaganda visame krašte, o antrasis organizavo pagrindines išskilmes Klaipėdoje.

Į Klaipėdą iš viso krašto buvo suplaukę iki 50-60,000 žmonių. Išskilmės vyko tris dienas (VIII 11-13). Didžiulems minioms kalbėjo prez. A. Smetona, M. Janušis ir kt.

Pagerbiant žuvusius jūrininkus iš laivo buvo nuleistas jūrą eglėšalių vainikas. Vėliau įvyko sportinių laivų paradas ir žvejų regata, kurioje dalyvavo 80 burinių žvejų laivų. Šventės progą buvo išleistas „Lietuvos Keleivio“ specialus numeris, J. D.

— „30 Baltijos stovykla“ — liepos 30 - rugpjūčio 14 d. **Ramiojo vandenyno raj.** — liepos 30 - rugpjūčio 15 d. „Rambyn“ stovyklavietėje.

Atlanto raj. — rugpjūčio 13-21 d. BSA Camp Resolute, Bolton, MA.

IR ANGLIJOJE STOVYKLAUJAMA

Liepos 30 - rugpjūčio 6 dienomis gražiamame ažuolų ir berželių apsuptame lietuvių Sodybos kalnelyje vyko tradicinė 45-oji skautų ir skaučių stovykla.

Remėjus, skautų tėvelius, Garbės narius, visus tautiečius stovyklos vadovybė nuosirdžiai kvietė į svečius, ypač į stovyklos uždarymo išskilmes, kai degė atsiveikimo laužas, rugpjūčio 6 d.

Vadovas, prof. K. Pakšto knyga „Baltijos jūra“.

Apskritai, ši j.d. žymiai sugyveno susidomėjimą jūriniais reikalais. Netrukus paskui pradėtas ugdyti prekybos laivynas susilaukė visuotinio dėmesio. Jūrinį dėmesį toliau skatino pradėtas leisti žurnalas „Jūra“ (žr.). Lietuvos Vakarų s-ga 1936 skelbė „jūros vasarą“ ir ragino rengti ekskursijas į pajūrį.

1936.V.31 — VI 1 Klaipėdoje įvyko I akademine j.d. Į ją buvo suvažiuavę Kauno, Dotnuvos ir vietiniai Klaipėdos studentai.

„NERIJOS“ TUNTO SESIŲ ĮSPŪDŽIAI STOVYKLOJE

Pirmoji diena stovykloje

Miesto aplinkoje skautaudamos „Nerijos“ tunto sesės ilgesingai laukia vasaros stovyklos. Šįmet ilgiau teko laukti, nes stovyklavima, dėl Lietuvoje vykusiose Dainų ir šokių šventės bei Jaunimo kongrese dalyvauti turėjusių vadovų, ių, stovyklą teko beveik mėnesį atidėti. Ilgai svajotoji diena pagaliau išaušo ir trečiadienį, rugpjūčio 3 d. „Aro“ stovyklon Rake suvažiuavo arti 200 skautų ir skaučių, jų tarpe ir 40 „Nerijos“ tunto sesių. Visi džiaugėsi, kad sugrįžę pagyventi savo pamėgtoje stovyklavietėje.

Jūrų skaučių pastovyklėje, „Karaliaus Aro svajonės“ pavadintoje, sesės pasitiko viršininkė Tallat-Kelpšaitė, pavaduotoja — jps. Taidą Rudaitytė, komendantė — vair. Karina Turnerytė, ūdryčių, jūrų jaunių ir jūrų skaučių vadovės: vyr. valt. Rima Pauliūtė, jps. Virginija Rimeikienė, vyr. valt. Rasa Grigaliūnaitė, vyr. valt. Daina Ancevičiūtė, iškylių vadovė — jps. Vija Paulienė, administratore — jps. Vilytė Lendraitienė.

Stovyklautojų kantrybė ir patvarumą išbandyti bandė įkirus lietutis, bet sesės tik šypsoi puošdamos palapines ir stovyklavietę. Skautės nenustojė vilties, kad saulutė vėl pasirodys ir bus galima pradėti vykdyti jūrinę stovyklos programą. Ežero pakrantės uosto komendantas, jps. Antanas Levanas, pavaduotoja vyr. valt. Laima Pauliūtė kartu su instruktorėmis — gintarėmis kandidatėmis Daina Kazlauskaite ir Žibute Radžiute patenkintos gerai paruošusios laivus ir vandens užsiėmimus ūdrytėms, jūrų jaunėms ir jūrų skautėms. Numatytos iškylos

Be jų, buvo atvykusi latvių stud. ekskursija. Posėdyje-koncerte programą atliko VDU stud. ateitininkų ir atsargos karininkų Ramovės korporacijos chorai.

Toliau studentijoje jūrinę mintį gaivino specialiai įsi-steigusi korporacija „Jūra“ (žr.). 1939 buvo skelbta jūros savaitė, bet didžiosios išskilmės nebegalėjo Klaipėdoje įvykti, ją okupavus vokiečiams, uoste prie „Prezidento Smetonos“ karo laivo. 1940 j.d. nebeįvyko, nes okupantų vidaus reikalų ministrų pastatyta M. Gedvila isakė j.d. rengimo komitetui darbą nutraukti.

„Lietuvių Enciklopedija“ III tomas, 159-160 psl.

kanojomis, burlaivių regatos, vandens olimpiada ir Jūros diena.

„Nerijos“ sesių „Karaliaus Aro svajonės“ pastovyklės pastogę papuoštą j.v.s. L. Kupcikičiaus ir j.v.s. A. Levano iš medžio/virvės paruoštais įstatų plakatais ir a.a. brolio Aro Rimavičiaus prisiminimais. Sesės dažnai prisimena brolio Aro šypseną ir visada gerą jo nuotaiką. Visos stovyklautojos draugiškos, stengiasi padėti viena kitai ir vykdyti skaučių įstatus. „Karaliaus Aro svajonių“ pastovyklės sesės prisimena Čikagoje likusius tėvelius, šeimų narius, draugus ir visiems siūnia geriausius linkėjimus.

Jūros diena

Gražų rugpjūčio 7 d. sekma-dienio rytą „Aro“ stovykloje buvo švenčiama Jūros diena. Šimtetinės išskilmės ypatingai jautriai išgyvenome, nes jose buvo gyvai prisimintas pernai gruodžio mėn. iš mūsų tarpo netikėtai amžinybėn išėjęs visų mūsų mylimas brolis jps Aras Rimavičius. Jo vardą pavadinta ir šios vasaros mūsų stovykla. Brolis Aras Rimavičius nuo pat mažų dienų dalyvaudavo Jūros dienos išskilmėse, o su-brendęs pavyzdingu vadovu ir pats yra toms išskilmėms vado-vavęs.

Jūros dieną švęsti prie ežero susirinko visi stovyklautojai, os. Dalyvavo ir a.a. Aro tėveliai Antanas ir Irena Rimavičiai bei jo sesutė Mirga. Šv. Mišias aukojų stovyklos kapelionas kun. Jonas Duoba, MIC.

Po Mišių, komendantui Aidui Palubinskui komenduojant, pa-krantėje išsirikuoja visi broliai ir sesės. Visiems gerbiant, ūdryčių įžodį davė Aida Žygaite;

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasats nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

jūrų jaunių įžodį — Rasa Dovi-laitė, Indrė Noreikaite, Vilija Pauliūtė, Aušra Pumputytė, Ainis Ovsiankinas, Gytis Ovsiankinas ir Artūras Kavaliauskas. Jūrų skaučių įžodį davė Laura Jokubauskaitė ir Kristina Jonu-šaitė; jūrų skautų įžodį — Andrius Paulius, Tomas Šatas ir Adomas Tautkus.

Skautus ir skaites sveikino LSS Tarybos Pirmiosj pirm. vs fil Kęstutis Ječius, LSS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas jps dr. Algis Paulius ir „Karaliaus Aro svajonės“ pastovyklės viršininkė jps Rasa Tallat-Kelpšaitė. Išskilmes baigėme žuvusių ir mirusių brolių ir sesių įspūdin-

gu pagerbimu, į ežero gelmes nuleisdami gėlėmis papuoštą ažuolo lapų vainiką. Vainiką gabenanti burlaivis lydėjo brolių ir sesių irkluojamos kanojos. Po iškilnių grįžom stovyklon, o po pietų jūros dieną tęsėme vandens sportu ir žaidimais prie ežero ir stovykloje.

Sesė Vilytė

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas. 5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802. Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v.p.p., ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. 10 v.r.-2 v.p.p. Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS. Tel. (312) 767-7575. 5780 Archer Ave. (6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.) Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS. 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building. 6132 S. Kedzie. Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. Širdies ir kraujagyslių ligos. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA. 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055. Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai). Tikrina akis, priima akinus. 2618 W. 71st St. Tel. (312) 737-5149. Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v. Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS. 6132 S. Kedzie. Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą. Vizitai apmokami Medicare. Kabineto tel. (312) 776-2880. Namų 708-448-5545. Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas. Kalbame lietuviškai. 6165 S. Archer Ave. (prie Austin). Valandos pagal susitarimą. Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA. AKIŲ LIGOS. Good Samaritan Medical Center. Naperville Campus. 1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville, IL 60563. Tel. 708-527-0090. Valandos pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA. 7915 W. 171st. Tinley Park, IL 60477. (708) 614-6871. Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbet angliškai) Tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG. SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS. CRAWFORD MEDICAL BUILDING. 6449 So. Pulaski Road. Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS. 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101. Valandos pagal susitarimą. Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12 v.30 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 776-9969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS. GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS. KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja. 3315 W. 55th St., Chicago, IL. Tel. (312) 476-2112. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101. Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 1443 So. 50th Ave., Cicero. Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija. 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Tel. 312-585-1955. 172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126. 708-941-2606. Valandos pagal susitarimą. Vakaraus ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS. 7722 S. Kedzie, Chicago 60652. Tel. 312-434-2123. Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketv. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

PREZIDENTO BILL CLINTON KELIONĖ Į RYGĄ

Prezidento Clinton kelionė į Rygą liepos mėnesį buvo labai reikšminga, tiek simboliškai, kiek ir dalykiškai. Pirmą kartą istorijoje Amerikos prezidentas aplankė vieną Baltijos šalių. Ši kelionė parodo JAV pritarimą Latvijos, Estijos ir Lietuvos prijungimui prie vakarietiško demokratių šeimos.

Kelionė buvo suorganizuota tokiu metu, kai buvo sprendžiamas Rusijos armijos padalinių išvedimas iš Latvijos ir Estijos, tad JAV prisidėjo prie tarptautinių pastangų, siekiančių išvesti užsienio okupantų armiją iš visų Baltijos valstybių.

Šio apsilankymo metu buvo aptarti Baltijos valstybių saugumo poreikiai. Būtent: aptartas sovietinių bazių panaikimas Estijoje ir Latvijoje, taip pat grėsmė Lietuvai iš rusų armijos susikaupusios Karaliaučiuje. Besitęsiantis Rusijos karinių pajėgų supilaukimas į Karaliaučius, jau dabar sudarantis apie 200,000 Rusijos kareivių, kelia grėsmę tarptautiniam pastovumui ir saugumui, taip pat pažeidžia susitarimą dėl jungtinių karinių pajėgų sudarymo Europoje nuo 1995 metų vidurio.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentams buvo suteikta proga išreikšti su saugumu susijusius rūpesčius bei poreikius. Prezidentui Clinton teko geriau įsigilinti į jų išreikštus rūpesčius ir būti dėmesingam ir atsakingam į išreikštus komentarus.

Šios kelionės metu prezidentas galutinai paskelbė Baltijos/Amerikos verslo fondo direktorių tarybos narių vardus. Fondas buvo sukurta priva-

REGINA NARUŠIENĖ

taus sektoriaus Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje išsvystymo rėmimui ir yra paremtas panašaus, jau sėkmingai įdiegto modelio Lenkijoje, Vengrijoje, Čekijoje bei Slovakijoje. Direktorių tarybą sudaro: Rozanne Ridgway, pirmininkė, Kim Davis, Hughlyn Pierce, Paul Elicker, Juris Padegs, latvių kilmės ir Daniel Rose — visi nariai yra žinomi žmonės. Fondas suteikė 50 milijonų dolerių užsienio paramos trejų-ketverių metų bėgyje. Šio fondo tikslai yra tiesti turto investicijas ir privatizacijai, ypač mažo-vidutinio didumo verslui. Taipogi jis galėtų remti bendras JAV/Baltijos šalių imones. Šio fondo naudingumą Lietuvos verslininkui nulems paties verslininko noras išnaudoti jam suteiktas galimybes bei tinkamas verslo atstovavimas.

Ir nemažiau svarbus momentas buvo prezidento Clinton kelionės metu išreikštas JAV LB pripažinimas. Prieš pastarąjį vizitą Baltieji rūmų prašė JAV LB pagalbos. Šia pagalba suteikė JAV LB Visuomeninių reikalų taryba per savo atstovę Vašingtone Astą Banionytę. JAV LB rėmė Lietuvos pilnateisę narystę NATO bloke, visų užsienio karinių dalinių išvedimą iš Baltijos respublikų iki 1994 metų rugpjūčio 31 dienos, Baltijos/Amerikos verslo fondo įsteigimą ir techninės pagalbos programas, kurios sustiprintų vietinės savivaldybės, valdymo

decentralizavimą, visuomeninės atsakomybės vystymą ir nepriklausomų masinės informacijos priemonių skatinimą. Tada sekė kvietimas į prezidentinį priėmimą Rygoje. JAV LB atstovavo Regina Norušienė, JAV LB vykdomoji vicepirmininkė. JAV LB buvo vienintelė Amerikos lietuvių organizacija dalyvavusi tame susitikime. Tarp kitų estų ir latvių dalyvių tarpe buvo ir Linas Kojelis, atstovavęs Baltijos/Amerikos fondui. Buvo malonu praleisti ketelį minučių su prezidentu ir Hillary Clinton ir šnektelėti šiek tiek ilgiau su valstybės sekretoriumi Warren Christopher. Man pavyko pabrėžti mūsų susirūpinimą ir išreikšti saugumo problemas susijusias su Karaliaučiumi.

Mes neturime pamiršti, kad JAV užsienio politika kreipė labai mažai dėmesio Baltijos kraštams, vietoje to, orientuodama savo politiką į strateginę grėsmę, kylančią iš Rusijos branduolinio arsenalo. Šios kelionės metu Latvija, Lietuva ir Estija buvo dėmesio centre. Šis vizitas aiškiai parodė visam pasauliui, tame tarpe Rusijai ir Baltijos šalims, kad JAV siekia Baltijos šalių pilno įsijungimo į vakarietišką sistemą. JAV užsienio politika Pabaltijai atžvilgiu mūsų tikriausiai niekada pilnai nepatenkins, tačiau ši kelionė buvo tikras žingsnis į priekį pripažįstant Lietuvos, Latvijos ir Estijos svarbą JAV užsienio politikoje.

Deja, praėjus kelioms savaitėms po prezidento kelionės į Rygą, jo administracija pradėjo trauktis nuo pažadų, padarytų presiden-

to istorinės kelionės metu. Prieš kelionę ir jos metu prezidentas Clinton tvirtino, kad jis palaiko visų Baltijos karinių dalinių pasitraukimą iš Latvijos ir Estijos iki 1994 metų rugpjūčio 31 dienos. Tačiau tai nustojo būti tiesa nes, Baltiesiems rūmams raginant, arba — grupelei demokratų Kongreso narių raginant, buvo panaikinti apribojimai JAV paramai Rusijai. Del šių priežasčių Rusija gali nutraukti savo pažadėtą kariuomenės išvedimą ir pateikti naują kariuomenės išvedimo tvarkaraštį, kuris baigtųsi 1998, ar net 2000 metais ir vis tiek kvalifikuojantis JAV

paramai gauti.

Ši nauja politika turi rimtas pasekmes Lietuvos-Rusijos derybose dėl Rusijos karinio tranzito teisių Lietuvos teritorijoje. Rusija reikalauja nevaržomo sausumos tranzito jų kariuomenei tarp Karaliaučiaus ir Rusijos. Dabar Lietuvos vyriausybė turbūt jaučia JAV paramos trūkumą, siekiant atsilaikyti prieš Rusijos keliamus reikalavimus.

Ironiška, kad šių metų rugpjūčio 31 diena gali tapti ne tik tai Rusijos kariuomenės išvedimo iš Latvijos ir Estijos galutinė data, bet ir Rusijos kariuomenės sugrįžimo į Lietuvą diena.

AMERIKIETIS ŽURNALISTAS APIE LIETUVĄ

„...Materializmas Lietuvoje yra išaugęs į didelę problemą, kuri pradėjo pastebimai veikti Lietuvos jaunimą, panašiai kaip ir Vakarų Europoje. Tai buvo ryškiai matoma dabar, kai po 3 metų vėl lankiausi Lietuvoje. Vaikščiodamas Vilniaus gatvėmis, mačiau daugybę uždariaujančių jaunuolių. Pinigas yra pasidaręs dievu. Atsiranda geto mentalitetas, taip ryškus visoje Rytų Europoje... nepaprastai auga skrybių ir ypač abortų skaičius...“

Taip gegužės 6 d. kalbėjo Čikagos Marshall Field restorano salėje amerikietis žurnalistas John Freeh susirinkusiems prie pietų stalo katalikų visuomenininkų organizacijos „Serra International“ nariams ir svečiams. John Freeh yra Associated Press narys, buvęs „Cleveland Plain Dealer“ redaktorius, šiuo metu nepriklausomas žurnalistas. 1992 ir 1993 metais jis jau tris kartus lankėsi Lietuvoje, kur koordinavo jaunimo stovyklas Berčiūnuose. Ten vyko anglų kalbos ir Katalikų Bažnyčios doktrinos aiškinimo seminarai. Panašūs kursai buvo surošti dar iš Aukštadvarje bei Birštone. Šias programas finansavo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, kurios pirmininku šiuo metu yra adv. Saulius Kuprys.

Savo paskaitą apie Lietuvą ir jos dabartines problemas John Freeh pradėjo trumpais Lietuvos istorijos bruožais, iš kurių buvo galima matyti, kad prelegentas yra gerai susipažinęs su Lietuva, jos patirtomis kančiomis ir aukomis. Lygiai gerai ir jautriai jis mato ir supranta dabartinį Lietuvos gyvenimą. Jis pasakojo: „Kai prieš

porą metų mes, grupė garsiai besisnekanti amerikiečių dėsytųjų, vaikščiojome pagrin-dinėse Vilniaus gatvėse, pastebėjome, kad Vilniaus mieste jautėsi kažkokia nepaprasta tyla. Buvo pats vidurdienis, gatvės — pilnos žmonių, bet, ar ne keista, jie vaikščiojo tylūs. Kai paklausiau apie šį mums susidariusį išpūdį vieną lietuvi draugą, jis atsakė, jog tai tiesa. Reikia atsiminti, kad 50 komunistinio režimo metų žmonės stengėsi vėrčiau būti nepastebimais, jokių būdų neatkreipti kažkieno dėmesį. Visa tai išlikę ir dabar, net po keleto nepriklausomo gyvenimo metų.“

Kalbėdamas apie Katalikų Bažnyčią Lietuvoje, prelegentas atkreipė dėmesį, kaip metais ji buvo kontroliuojama, prispausta, niekinama ir terorizuojama. Todėl ji buvo užsidariusi pati savyje, neturėjo ryšių su Vakarais. Tas užsidarymas pastebimas ir dabar: yra daug senesnių kunigų, kurie su didele baime žiūri į laisvės atnešus pasikeitimus, nenori suprasti net ir Šventojo Tėvo naujų pareidymų bei raginimų. Nenuostabu tad, kad jaunimas dažnai ieško naujų kelių pats. Ši religinės laisvės ieškojimą ir Katalikų Bažnyčios konservatyvumą išnaudoja protestantiškos arba ir nekirikščiškos sekos.

Todėl Bažnyčia Lietuvoje šiandien privalo rimtai ieškoti būdų, kaip pasiekti jaunąją kartą, kaip jai atskleisti Bažnyčios dvasinius turtus, jos grožį, kuris patenkintų jaunas širdis ir protus. Darbas jau prasideda: pradeda veikti Opus Dei ir kitos katalikiškos organizacijos, atsiranda pritarimas iš aukštosios dvasininkijos.

Po turiningos paskaitos buvo nemaža klausimų, į kuriuos

Medaliai, ordina ir priekaištai

Dabartinė Lietuvos vyriausybė, galima sakyti, labai lengva ranka dalina žyminis, ordinus ir kitokius pagyrimus tiek tautiečiams tėvynėje, tiek ir užsienyje. Tie apdovanojimai — bent jau užsienio lietuvių tarpe — priimami dvejopai. Vieni tvirtina, jog yra „verta ir teisinga“, kad pagaliau Lietuvos vyriausybė, juo labiau jos daugumą sudarantieji buvę komunistų partijos nariai, suprato mūsų pastangas kovoti dėl Lietuvos laisvės, brandinti ir išlaikyti lietuvišką kultūrinį-visuomeninį gyvenimą toli nuo savo tėvynės žemės. Atgavusi nepriklausomybę, Lietuva kaip tik turėjo pareigą įvertinti užsienio lietuvių darbą ir atsilyginti jiems bent simboliškai — žyminiu, ordinu, padėkos raštu ar pan.

Antroji nuomonė yra ta, kad ordinų dalinimas dvelkia komunistinės sistemos kvapu, kad tai tarytum mėginimas „prisijaukinti“ pavojingus asmenis, praeityje vadovavusius sėkmingai veiklai lietuviškoje visuomenėje. Kadangi ordina ir žyminys dar daugelio užsienio lietuvių mintyse turi gan neigiamą įvaizdį, jais apdovanojami asmenys yra tam tikra prasme sukompromituojami ir galbūt ateityje jų balsas nebus toks svarus savojoje bendruomenėje.

Paliekant kiekvienam šioje srityje asmeniškai apsispręsti, dirstelėkime į ordinų ir žyminų istorijos nuotrupas. Kaip rašo „Lietuvos aidas“ (š.m. liepos 27 d.), „Valstybės apdovanojimai ir dar šis tas“, ordinų, medalių ir kitų pasižymėjimo ženklų įstatymas, priimtas 1991 m. rugsėjo 12 d. Juo atkurti visi Lietuvos valstybės apdovanojimai, kurie buvę nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1930 m. rugsėjo 1 d. Įstatymo redakcija tik truputį pakeista, o po 1991 m. įsteigti du nauji apdovanojimai: Sausio 13-osios d. medalis bei Dariaus ir Girėno medalis.

Štai pluoštelis statistikos.

Vyčio Kryžiumi 1991-1994 m. apdovanoti 94 asmenys: Kunigaikščio Gedimino ordiną per tą laiką gavo 23; Žuvančiųjų gelbėjimo kryžių — 67; Dariaus ir Girėno medalių — 32; Sausio

13-osios — 3,000 (tarp 1992-1994 m.).

Įdomu pastebėti, kad su Vyčio Kryžiaus apdovanojimu ateina ir kitos privilegijos (visi kiti ordina ir medaliai jų neturi). Pagal vyriausybės nutarimą, padarytą š.m. birželio 7 d. (nutarimas Nr. 452), numatyta be atlyginimo suteikti žemės sklypus individualiai statybai visiems Vyčio Kryžiumi apdovanojamiems asmenims. Jeigu apdovanojimas žuvęs, jo žemę gali gauti sutuoktinis, tėvai arba vaikai, jei sutuoktinio nėra.

Vyčio Kryžių prieš karą Lietuvoje buvo gavę 1,400 asmenų, dabar — 94. Įdomu, kur vyriausybė gautų pakankamai nemonkamų žemės sklypų, jei visi pagal tą įstatymą jų pareikalautų. „To, sako, nežinojo kai kurie vyriausybės kabineto nariai, priėmę šį nutarimą ir dabar jau už galvos besitvarstantys, iš kur reikės žemės paimti, jei visi to ordino kavalieriai arba jų sutuoktiniai, arba jų tėvai, arba jų vaikai, kreipsis dėl žemės sklypo individualiai statybai neatlygintino suteikimo“ (ten pat).

Atrodo, kad tie „Vyriausybės kabineto nariai“ ir daugiau ko nežinojo, kad pradėjo dalinti Vyčio Kryžius, būtent, už kokius nuopelnus asmuo gali būti pagerbtas Vyčio Kryžiumi. Vargiai galėtume sakyti, kad kai kurie asmenys, ypač šiaip užlanto, papuosti Vyčio Kryžiumi, pasižymėjo „didvyrišku narsumu ir ištverme, ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę“.

Minėtame „Lietuvos aidas“ straipsnyje rašoma, kad medaliai ir ordina kainuoja nemažai litų — vien juostelės, ant kurios pakabinamas ordinas, metras kainuoja 80 litų, o didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordiną pagaminti kainavo 2,000 litų. Kadangi šiuo metu krašto ekonomika (ypač siauciantysieji) yra ne per stipriausia, norėtųsi patarti Lietuvos vyriausybę truputį prilaikyti medalių ir ordinų kabinėjimą, bent jau ant užsienio lietuvių krūtinės, o sutauptytus tuo būdu litus paskirti savo krašto žmonėms šelpti, kad jiems ateinanti žiema būtų lengvesnė.

kurie turėjo progą dar ir asmeniškai pasikalbėti su žurnalistu John Freeh, kuriam Lietuva ir Lietuvos klausimai yra tikrai mieli ir svarbūs.

Juozas Baužys

Su svečiu prof. V. Landsbergiu susitikę St. Peterburgo lietuviai. Iš kairės: kun. dr. E. Gerulis, I. Šilkaitienė, ponai Vaskeliai, prof. Landsbergis ir Metys Šilkaitis, Lietuvių klubo pirmininkas. Nuotr. Elvyros Vodopalienės

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

20

Visus nuvarė į geležinkelio stotį, kuri buvo netoli belaisvių lagerio. Ten stovėjo nemažai gyvulinių vagonų, specialiai paruoštų karo belaisviams. Visi lipo į tuos vagonus. Vietos visiems pakako, galėjome net atsistoti, bet turėjome laukti ryto, kad traukinys pajudėtų. Visi buvome tikri, kad ešelonas sustos Kaune. Net neatsimenu, ar mums davė valgyti. Apie maistą negalvojome, tik džiaugėmės, kad važiuojam į Kauną per Vilnių. Po kiek laiko visi sumigom.

Ziemą dienos buvo trumpos, nepamėtėme, kaip prabėgo diena. Vagono langai buvo mažytiai, užkalti lentomis, dar iš lauko apraizgyti spygliuotomis vielomis. Pro langus nedaug galėjome matyti. Traukinys mažai kur sustojo. Nors Rusijoje traukiniai ėjo tik dieną dėl partizanų veiklos naktį, Lietuvoje to pavojaus nebuvo, todėl važiuodavome ir nakties metu.

Kai traukinys sustojo vienoje stotyje, jau buvo tamsu. Pro užkaltų langų plyšėjus matėme tik geležinkelio bėgius. Kiti tvirtino, kad pravažiuojant matė užrašą „Vilnius“. Vokiečių kareiviai, praeidami pro šalį, patikrino vagonų duris. Netrukus traukinys vėl pajudėjo, bet naktį nieko negalėjome matyti. Mieste nebuvo šviesų. Pradėjus aušti, sustojome. Prie geležinkelio buvo matyti keli darbininkai. Mes jų paklausėm lietuviškai.

— Ar čia Kaunas?

Atrodo, kad mūsų nesuprato. Klausėm rusiškai ir lenkiškai, bet ir į tai jie nieko neatsakė. Pasirodė

vokiečių kareiviai, darbininkus pradėjo varyti tolyn, bet vienas praedamas išsitarė, kad čia Eitkūnai. Vadinasi, mes buvome jau pravažiavę Kauną! Mus vėžė tiesiai į Vokietiją!

Netrukus traukinys pajudėjo. Dar buvo ankstyvas rytas. Po kelių valandų kelionės sustojo mažoje stotelėje. Pro langus matėme nedidelį peroną. Atsirado daug vokiečių kareivių, išgirdome, kad jie atidarinėjo vagonų duris ir šaukė „raus, raus“. Atidarė ir mūsų duris, kartodami;

— Ivan, raus!

Perone netrukus susigrūdė daug belaisvių — gal koks tūkstantis, o gal ir daugiau. Stotelė buvusi karo belaisvių lageryje. Viskas aplink aptverta keliom spygliuotų vielų tvorom, toliau matėme lagerio pastatus ir aukštus sargybinių bokštus, iš kurių kareiviai su kulkslovakais belaisvius saugojo.

Mus suvarė į lagerio aikštę. Matėme eilių eiles ilgų barakų. Kiekvienas buvo atskirai aptvertas spygliuotomis vielomis. Kai apleidom Vitebską, ten buvo labai šalta, daug sniego, bet čia gana šilta, matyti žalios žolės tarp spygliuotų vielų.

Karo belaisvius suskirstė atskirom grupėm, po keletą grupių į vieną baraką. Barakas buvo visai tuščias. Palei duris stovėjo keli stalai, ten visus surašinėjo. Mums liepė pasiimti kataliukus, žadėjo vesti į virtuvę, kur gausime valgyti.

Gavome gal po puslitrį labai skystos sriubos ir po gabaliuką duonos. Pradėjome įsitikinti, kad čia nenušipenėsimė... Po to išdavė karo belaisvių uniformas: iš kelnų kiškų ir rankovių buvo iškirpti medžiagos gabalai ir užlopoti kitokia spalva, o ant nugaros didelėm raidėm pažymėta „K.G.“ — Kriegs Gefangen (karo belaisviai).

Lietuvių buvo apie dvidešimt. To barako viršininkas buvo iš Klaipėdos krašto, gerai kalbėjo lietuviškai. Nusi-

vilkom rusiškas uniformas, sumetėm į krūvą. Visus daiktus turėjome iš kišenių išimti ir sudėti ant žemės. Pranešė, kad belaisviai neturi teisės laikyti jokių popierių nei dokumentų. Visą atėmė. Aš turėjau savo užrašų knygtelę ir tikėjau, kad tas lietuvis viršininkas gal leis pasilikti. Labai apsirinkau. Jokių būdų jis nesutiko, kad knygtelę pasilaikčiau. Aš prašiau, sakiau, kad rizikavau savo gyvybe, jeigu politikai jas būtų pas mane radę, būtų mane sušaudę. Buvo labai gaila ir liūdna, kad beveik ketverių metų dienoraščių turėjau atsisakyti.

Paklausė, gal kas nori parašyti laišką namiškiams. Raudonasis Kryžius turėjo specialias formas, kuriose buvo galima įrašyti, kad mes esame sveiki, vokiečių karo belaisviai. Susirašinėti nebuvo galima, nes belaisviai neturi teisės susirašinėti net su artimais namiškiais, bet parašyti vieną laišką gali.

Po visų instrukcijų nuvedė į kitą baraką. Ten išbuvom kurį laiką. Maistas buvo labai prastas, tai visi labai nusilpome. Kas ką geresnio turėjo, iškeitė į maistą. Kito barako belaisvius varydavo į darbus. Matyt, jie jau ilgą laiką tame lageryje gyveno. Buvo tokių, kurie dar nebologai atrodė. Iš jų galėjai gauti visko, tik reikėjo turėti už ką nusipirkti ar išmainyti.

Skrido gandai, kad belaisviai iš barakų dingsta. Visi manė, kad pasiseka pabėgti iš nelaisvės. Padidino sargybą ir pradėjo barakuose dažniau daryti kratas. Pasirodė, kad daugiausia dingsta tie, kurie dirbo pas ūkininkus arba šiaip geresnėse vietose. Kalbėdavo, kad mafija juos nužudydavo, gal ir dešras darydavo.

Turėjau neblogus batus. Iškeičiau į medines klumpes. Jos man atrodė labai gražios. Priedo gavau nemažai maisto, bet vėliau galėjau. Kai nereikėjo toliau eiti, klumpės dar buvo pusė bėdos, bet, toliau einant, užtrindavo pūsles. Buvo per velu batus įsigyti, nes

neturėjau už ką. Reikėjo vargti su tomis klumpėmis.

Mudu su vienu raseinečiu, eidami į virtuvę sriubos, turėdavome tris kataliukus. Vieną slėpdavome po skvernu, tai kartais pavykdavo gauti papildomą porciją. Syki prižiūrėtojas pastebėjo, kad taip darom. Jis griebė už mano kataliuko. Aišku, aš nenorėjau paleisti, tai jis kirtu durtuvu per ranką. Jau maniau, kad nukirs nykštį. Dar ir šiandien turiu žymę, kur jis buvo perkirtęs.

Kartais ir bloga padėtis gerai išsina. Kai perkirto nykštį, tekėjo nemažai kraujo. Iš virtuvės išbėgo belaisvis rusas, sako, reikia aprišti. Jis nebologai kalbėjo lietuviškai, sakė, kad dirbo Lietuvoje pas ūkininkus, tai ten išmoko lietuviškai kalbėti. Mane nuvedė į lagerio sandėlį. Tas sandėlininkas, vokiečių karys iš Klaipėdos krašto, aprišo man nykštį ir davė man nemažą taktninį puodą.

— Nebijok, — sako, — švarus. Jau seniai kas jį naudojo.

Liepė man pasirinkti iš didelės krūvos batus. Radau neblogus. Tas iš virtuvės belaisvis davė lietuvišką pošalmę, kuri man buvo labai brangus dalykas. Po to nuvedė į virtuvę, pripylė tą taktninį puodą geresnės sriubos, negu buvome anksčiau gavę.

Netrukus ir mūsų barako belaisvius pradėjo varyti už lagerio į darbus. Vieną kartą nuvarė pas ūkininką dirbti. Matyt, buvo geras žmogus, nes prieš pradėdant darbą nuvedė į virtuvę, o ten ant stalo nemažai lėkštė sumuštinų stovėjo. Buvo ruginės duonos, užkotos skilandžiu. Skilandis buvo skanus ne tik dėl to, kad buvome labai alkani. Tokio skilandžio buvau ragavęs tik savo namuose.

(Bus daugiau)

ENERGIJOS IR RYZTO ŽMOGUS

JURGIS JANUŠAITIS

Los Angeles, Kalifornijoje, jau daugelį metų su šeima gyvena Kazys Karuža. Šio telkinio lietuvių jį gerai pažįsta, stebisi jo energija, ryžtu, visuomenine ir žurnalistine veikla. Tokių darbų žmonių ypač išsivijai labai reikia. Ši vyra pažįsta dar iš nepriklausomų Lietuvos laikų, kurioje jau tada įsijungė į organizacinę ir spaudos veiklą. Ne per seniausiai jis užsklėdė ir savo gyvenimo 85-rių metų knygos lapą.

Šia proga, kaip miela kolega, pakalbinau ir paprašiau pasidalinti savo gyvenimo prisiminimais.

— **Mielas Kazy, ne per seniausiai džiaugėsi savo 85-tuoju gimtadieniu. Gražus amžius, bet, atrodo, dar vis nusteikęs jaunatviškai, nerodai nuovargio ženklo, dalyvauji visuomeninėje veikloje. Kas Tave skatina daryti darbus?**

— 1993 m. spalio 10 d. šį savo gimtadienį labai gražiai atšvenčiau. Pagerbtuves suruošė vaikai. Amžius ilgas, bet nesijaučiu pasenęs, pavargęs. Nuo pat jaunystės dalyvauju organizacijų veikloje, bendradarbiauju spaudoje, tai mane palaiko ir skatina dirbti lietuvių išlaidoms, Lietuvai ir, ypač, Lietuvos Šaulių sąjungai.

— **Gal keletą žodžių apie jaunystės dienas?**

— Broliai poetui Petriui Karužai paskatinus, dar gimnazijoje esant, mano pirmieji spaudos bandymai pradėjo rodytis „Ateities spinduliuose“, „Ateityje“, „Pajūryje“, „Mūsų laikraštyje“, „Naujosios Romuvos“ žurnale. Tada pasirašinėju pavarde — Kazys Karuža ir slaptyvardžiu Kazys Šešupė. Tuo metu išspausdinti straipsniai paliko paskatą rašyti. Tai iki šios dienos darau.

— **Esi uolus organizacijų veikėjas. Ar ir Lietuvoje josi dirbai?**

— Nuo pat jaunystės priklausiau šauliams, pavaršariniams, skautams, ateitininkams, santariečiams. Tai jaunimo organizacijos, įvairios politinių atžvilgiu, bet mano tikslas jose dirbti šviesesnei Lietuvos atečiai. Šiose organizacijose teko dirbti valdybose ar pirmininkauti.

— **Pagaliau įsikūrėte Los Angeles?**

— Iš Vokietijos atvykę, apsigyvenome Los Angeles. Sunaikiai kūrėmės, bet tikslą pasiekėme. Išmokslinome dukrą ir sūnų, kuris dabar yra mokslininkas dr. Šarūnas Karuža. Džiaugiamės pasiektu gyvenimu. Šalia to ir čia pasukau naušios veiklos keliu.

— **Būtent?**

— Tuoju įstojau į Lietuvų žurnalistų sąjungą Los Angeles skyrių, buvau valdybos nariu. 1964 m. įstojau į čia steigiamą šaulių būrį, kuriame be pertraukos darbuojusi iki šiol, o šiuo metu esu to būrio vad. Juozo Daumanto kuopoje 10 metų buvau vicepirmininko ir 12 metų pirmininko pareigose.

— **Dabar daugiausia reikiškie vadovaudamas šaulių kuopai?**

— Amžius retina ir šaulių gretas. Mano tikslas — stengtis papildyti šaulių kuopą naujais nariais. Ypatingą dėmesį kreipiū į pačią veiklą — ruošiamė didesnius ir mažesnius renginius, savo veikla prisidedame ir prie tautinės gyvybės išlaikymo išsivijioje.

— **Nepamiršai spaudos darbų ir Amerikoje?**

— Pamilo darbo neišsivadė. Bendarbarbiau ir dabar bendradarbiauju „Drauge“, „Darbininke“, „Tėviškės Žiburiuose“, „Naujienuose“, „Laisvoje Lietuvoje“, „Karyje“,

Kazys Karuza prie savo ruošiamos knygos rankraščių.

„Trimite“, „Lietuviai Amerikos Vakaruose“.

— **Be čia minėtų darbų, bene didžiausią gyvenimo dalį skyrėi atsiminimų rašymui. Ką esi parašęs, išleidęs, ką dabar rašai?**

— Mano svajonė ir viltys — parašyti kuo daugiausia įvairių atsiminimų. Ilgai dirbau, kruopščiai telkiau medžiagą ir po to Lietuvoje išleidau 6000 tiražu brolio poeto Petro Karužos raštus. Dėkingas esu poetui Bernardui Brazdžioniui ir rašytojui Antanui Vaičiulaičiui už šios knygos redagavimą, patarimus ir talką. Šios knygos pirmąjį tūkstą egz. išspausdino „Drauge“ spaustuve Čikagoje.

Buvau sukaupęs daug medžiagos apie vilkaviškiečius. Rašytojas Antanas Vaičiulaitis tuos atsiminimus perskaitė, pagyrė ir knygai net pavadinimą parinko — „Laikas ir įvykiai“. Šių atsiminimų pasirodymas sutiko daug kliūčių. „Drauge“ juos spausdinti buvo per brangu. Tariausi su leidėjais Lietuvoje. Vilkinio. Pagaliau 1992 m. rudenį, Tarvydytės perredaguoti atsiminimai „Laikas ir įvykiai“ buvo išleisti Lietuvoje 6000 egz. tiražu. Bet ir čia buvo sunkumų. Nesilaikė leidėjai susitarimų, iš dviejų tomų redaktorė „tesukirpo“ nepilną atsiminimų tomą, nuotraukas patalpino knygos atskiroje dalyje, be aptarimų. Tokiu darbu esu nepatenkintas, bet kitos išeities nėra. Knygą Lietuvoje išpirkio.

Po šios nesėkmės, ėmiausi iš naujo perredaguoti šią knygą. Medžiagą sukaupiau į 12 knygų, perrašiau, gražiai su tvarkiau ir nuotraukas išdėčiau pagal straipsnius. Padariau šių knygų „xerox“ kopijas. Viso 1,000 puslapių. Knygas pasiunčiau Kauno Maironio literatūros, Čiurlionio, Mažvydo, Vilkaviškio Kraštotyros ir Kudirkos Naumiesčio muziejams.

— **Kiek iš viso knygų išleidote?**

— Kiek iš viso knygų išleidote?

MARIJOS GIMBUTIENĖS ATMINIMUI

Žymios lietuvių išsivijios mokslininkės profesorės Marijos Gimbutienės atminimo jamžiniui Lietuvos vyriausybė Vilniaus ir Kauno savivaldybėms paskyrė 6,800 litų (1,700 dol.). Šie pinigai bus panaudoti paminklėms lentoms prie namų, kuriuose gyveno profesorė, įrengti.

Klausimas dėl 145,000 litų (36,250 dol.) Marijos Gimbutienės knygai „Senoji Europa“ išleisti turėtų būti svarstomas rudenį, sudarant ateinančių metų biudžetą. Šioje monografijoje apibendrinti mokslininkės archeologinių tyrinėjimų duomenys, surinkti dvylikoje Europos valstybių. Kaune iki šiol buvęs Kauno jūros prospektas vadinsis Marijos Gimbutienės vardu.

(„Kauno diena“, 07.19)

ERDVIŲ KŪNAI GALI SUNAIKINTI ŽMONIJĄ

Pasaulio astronomai stebėjo suskilusios kometos daly, kai kurių jų skersmuo 2 km (1,25 mylios), kritimą į Jupiterį, didžiausią Saulės sistemos planetą. Teleskopais tu suskilusių dalių buvo matoma 21 didelė ir daugybė mažų, įvairaus dydžio gabalų. Jų kritimas prasidėjo liepos 16 d. ir tęsėsi apie savaitę laiko. Kritimo vyksmas ir Jupiterio planetos sąveika, matoma tik teleskopu, buvo fotografuojama. Kiekvienos tų didelių kometos skeveldrų kritimas ir susidūrimas su Jupiterio planeta prilygo didelės atominės bom-

niuje, Vilkaviškyje, Vištytyje, Kybartuose, Pilviškiuose gal ir Panevėžyje. Kai kur teks kalbėti per radiją. Ypač noriu labiau susipažinti su Lietuvos politine ir ekonomine padėtimi.

— **Kokios Jūsų ateities viltys?**

— Jei Dievulis leis, gyventi, rašyti, dirbti organizacijose — visą savo darbą skiriu mylimai Tėvynei Lietuvai ir lietuvių organizacijoms.

— **Tad linkiu dar daug kūrybingiausių metų!**

bos, kartais didesnės už visas žemėje pagamintas, sprogimui.

Saulės sistemos erdvėje keliauja orbitomis ne tik planetos, bet ir kitokie didesni ar mažesni erdvės kūnai: kometos ir asteroidai. Kometos yra šviesūs ir spindintys kūnai, su įvairaus ilgumo, kartais nusitęsusiomis tūkstančius mylių uodegomis. Jos keliauja pavieniui. Asteroidai dažniausiai keliauja išsėtusiais būriais. Jie yra suskilusios planetos dalys ir dažnai tebekeliauja prieš suskilimą buvusios planetos orbita. Visi jie atspindi saulės šviesą, tai gali būti matomi kaip nemirksintys žvaigždės, o kometų šviesa yra ne tik nuo saulės ultravioletinių spindulių atspindžio bet ir nuo trynimosi į aplinką greičio.

Žemės orbita porą kartų metuose priartėja ar perkerta asteroidų orbitą, tada daug asteroidų skeveldrėlių krinta ant žemės. Jos vadinamos meteorais ir matomos, kaip „krintančios žvaigždės“. Krintančių žvaigždžių matome daugiausia vasario mėnesyje, kiek mažiau vasaros mėnesiais, o kitu metų laiku tik atsitiktinai, nes

DRAGAS, trečiadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 10 d. 5

asteroidų yra visoje erdvėje. Dideliu greičiu krentantis meteoras, pasiekęs žemės atmosferą, dega ir gali visus udegti, bet gali dalis jo nukristi ir ant žemės. Jei nukritusi dalis didelė, tai gali padaryti ir nemažai žalos. Pvz.: 1938 m. Sibire (Rusijoje) nukritęs meteoritas, jo kelios dalys, ne tik išmušė žemėje gilią duobę, išdegino ir išvertė medžius plačiam miško plote, o gyvenviečių langų stiklai išbyrėjo 80 km skersmens plote.

Mokslininkai teigia, kad prieš 65 milijonus metų žemėn nukrito asteroidas ar kometą 10 km (apie 6 mylias) diametro. Tas nukritimas, sprogimas ir sukrėtimas staiga pakeitė žemės paviršiaus ir atmosferos sąlygas, dėl to žuvo dinosaurai ir daugybė kitų gyvių. Mokslininkų apskaičiavimu, maždaug kas 100-200 metų iš erdvių žemėn nukrinta 70 m diametro kokia nors masė ir staiga pagamina tiek energijos, kiek jos pagamina keli didelės atominės bombos sprogimai, tuo atnešdami aplinkos naikinimą. Kas 10,000 metų žemę pataiko 200 m diametro erdvės kūnas, o kas milijonas metų — apie 2 km diametro kūnas, kuris sukelia energiją, prilygstančią ar viršijančią TNT milijono megatonų sprogimui, o tai žemėje padaro

neaprašomą žalą. Kas 100 milijonų metų žemėn nukristi gali ir daug didesnio diametro erdvių kūnai, kurie gali sunaikinti visą gyvybę.

Kometos dalių nukritimas ant Jupiterio priminė žmonėms, kad ir žemę gali ištikti toks ar panašus likimas. Gera, kad tokio įvykio bent ateinančiais keliolika metų nenumatoma. Tačiau mokslininkai iš naujo svarsto galimybę apsaugoti žemę nuo susidūrimo su mažesniais ar dideliais erdvės kūnais. Galimybė yra: atominis užtaisų, paleistų nuo žemės paviršiaus, ypač iš satelitų, gerai apskaičiuoti sprogdiniai arti ar orbitoje, prie besiantinančio į erdvės kūno, priverstų jį pakeisti kelio kryptį ir išvengti susidūrimo su žeme.

Žemės apsaugai tautos ir valstybės turėtų būti vieningos ir tam ruoštis. Deja, šiais laikais tas dar neįmanoma, nes žmonių tarpe nėra vienybės, nėra bendro visai žmonijai gerovės siekimo. Vienai kuriai žmonių grupei ar valstybei daryti pasirošius tokios nelaimės pašalinimui neįmanoma, nes tam reikia milijonų išteklų. Taip dabartinių metų dar nesirošiusia apsaugoti žemę nuo gresiančių erdvės kūnų pavojaus.

Juozas Kriaučiūnas

We're banking on the future.

Maria Castro
Cure H.S.

Marlon Dominguez
Kennedy H.S.

Lyssette Guzman
Kelly H.S.

Kiran Joshi
Hinsdale South H.S.

Joseph K. Kantor
Richards H.S.

Jason Napolitano
Downers Grove South H.S.

Nan Oesterle
Willowbrook H.S.

Rana Sabbagh
Stagg H.S.

Sawsan Y. Salman
Shepard H.S.

Melissa Slade
Oak Lawn H.S.

Valerie Vedral
Glenbard East H.S.

Cheri Woyner
Evergreen Park H.S.

Not Pictured: Ani M. Ahn, Sandburg H.S. — Kurt M. Heil, Downers Grove North H.S.

Standard Federal bankas didžiuojasi savo gerais investavimais. Todėl šiemis jaunuoliams skiriamos Standard Federal banko stipendijos siekti aukštesnio mokslo jų pasirinktose mokyklose. Jie visi jau yra pasižymėję moksle ir sugebėjimu vadovauti.

Mes didžiuojamės, galėdami šiemis jaunuoliams padėti ir tikime, kad ateityje jie daug nuveiks ir daug pasieks.

Standard Federal Bank

for savings

Chicago, Brighton Park (312) 847-1140 • Garfield Ridge (312) 767-5200 • Brighton Park (312) 523-1083 • Downers Grove, (708) 963-1140
Evergreen Park (708) 636-6000 • Hickory Hills, Roberts Road, (708) 598-5050 • Hill Creek (708) 599-1977 • Lombard (708) 627-1140
Oak Lawn, Cicero Ave., (708) 424-3300 • Pulaski Road (708) 424-5910 • Orland Park, (708) 349-9844 • Palos Heights, (708) 371-4400 • Willowbrook, (708) 325-6610

PADĖKA

A.†A.

ELENA BULKAITIENĖ MICKEVIČIŪTĖ

Mūsų brangi žmona ir motina mirė 1994 m. liepos 13 d. Kopenhagoje, Danijoje, po 50 metų aplankiusi mieląją Tėviškę, brangius gimnazičius Vilniuje, Kaune, Kybartuose, Jurbarko ir paskutinį kartą girdėjusi lietuvišką dainą Vingio parke. Ji grįžo į Milwaukee, bet jau karste.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. JAV-se, Milwaukee, WI, išgyveno 45 metus. Priklausė A. L. Bendruomenėi.

Nuliūdė liko: vyras, sūnus ir dukra su šeimomis, anksčiau mirusios sesers šeima, du broliai ir sesuo su šeimomis. Taip pat gimnazičiai ir artimieji: Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje, Škotijoje.

Reikiame nuosirdžiausią padėką kun. Antanui Miciūnui M.I.C. už maldas koplyčioje, atnašautas gedulingas šv. Mišias ir pamokslą Milwaukee Šv. Gabrieliaus bažnyčioje. Solistai p. Genovaitė Mažeikienei už įspūdingą giedojimą Mišių metu, p. Emilijai Ambrozaitienei, kuri rūpinosi solistes kelione ir globa, ir kuri, nežūrint didelių nuotolių, kartu su dukromis Rita ir Neringa liepos 17 d. dalyvavo maldose koplyčioje, o liepos 18 d. pačiose laidotuviuose.

Esame dėkingi karstanešiams. Taip pat p.p. Anne Burke, Glorijai ir Dynai Buškevičiūtėms už paslaugas ir talką buitiniuose reikaluose laidotuvių metu.

Širdingai dėkojame visiems gimnazičiams, draugams, pažįstamiems, kaimynams, kurie iš toli ar arti, gyvu žodžiu ar raštu, savo aukomis šv. Mišioms arba gausiomis geleimis atsisveikino su velione, giliai atjautė ir sustiprino mus — likusius giliausiam skausmė.

Liūdintys: Vyras Viktoras, sūnus Henrikas ir Dorothy, dukra Lilija, Tomas ir mielas anūkas Jonukas.

A.†A.

SOFIJAI OŽELIENEI,

pulk. dr. Kazio Oželio našlei, mirus, jos dukterims — dr. SOFIJAI BLUMENFELD ir DALIAI DE LA CUESTA, sūnaus KAZIO našlei EVELINAI OŽELIENEI ir jų šeimoms bei artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Ramutė ir Aloyzas Aidžiai
Algimanta Bendoraitienė
Danutė Staknytė-Harmon
Laima ir Aleksandras Plateriai
Joana Vaičiulaitienė

A.†A.

FELIKSUI PUTRUI

mirus, jo dukroms, sūnams ir jų šeimoms bei giminiams nuosirdžia užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Žaliųjų kortelių pakeitimas „Seklyčioje“ bus vykdomas ketvirtadienį, rugpjūčio 11 d., nuo 9-4 val. p.p. Visi prašomi prieš atvykstant pirmą paskambinti ir užsiregistruoti tel. 312-476-2655. Primename, kad reikia atsinešti 75 dol. vertės čekį arba Money Order. Vietoje bus fotografas, kuris darys reikalingas nuotraukas.

„Suktinis“, Kauno Kultūros namų ansamblis, atlikęs įspajingus Idaho ir Utah valstijose, atvyks į Čikagą ir antradienį, rugpjūčio 16 d., 7:30 v.v. koncertuos Jaunimo centre.

„Lituanica-Liths“ futbolo klubo gegužinė ir turnyras šį šeštadienį, rugpjūčio 13 d., vyks Lemonte, aikštėse prie Lietuvių centro. Turnyre dalyvaus 8 futbolo komandos. Pradžią 1:30 v. p.p. Tikimasi įdomių rungtynių. Visi kviečiami pasižiūrėti rungtynių, pasivaikinti gerai paruoštu maistu, gėrimais, pabendrauti su sportininkais ir maloniai praleisti vasaros popietę gamtoje. Visi laukiami.

x Lietuvos Dukterų Draugija Chicagoje, norėdama padėti materialiai ir moraliai Lietuvos kaimo vaikams, pasiuntė \$10,000 „Kaimo Vaikai“ labdaros fondui, kurio įkūrėjas ir pirmininkas yra „Valstiečių Laikraščio“ vyr. redaktorius Jonas Švoba. Linkime p. Švobai ir visiems jo darbuotojams sveikatos ir ištvermės testų ta sunkių darbų, globojant kaimo vaikus, kad jie užaugtų sveiki ir dori Lietuvos piliečiai. (sk.)

1993-1994 metų mokytojos Žiburelio Montessori mokyklėlėje Lemonte. Iš kairės: Danutė Dirvonienė (vedėja), Dainora Stelingytė, Violeta Karalienė. Nuotr. Irenos Senkevičienės

x Ieškomas Algirdas Jasaitis, baigęs Palangos Vytauto Didžiojo gimnaziją. Jis pats, ar apie jį žinantys, praneškit A. Venckui, 200 East Court, Michiana, New Buffalo, MI 49117, tel. 616-469-5287 arba I. Pikturnai, 2051 Vilnius, Žirmūnų 8-24, tel. 75 89 27. (sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvinkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

TALENTINGA ŠEIMA

Veronika Motekaitienė iš College Station, Texas, yra atvykusi atostogoms į Čikagą, kur lanko savo motiną, Liuciją Tiūnėlienę, sūnų Kazį ir ir vyro brolių, muziką Manigirdą Motekaitį. Ji įsteigė pirmąją Montessori metodo mokyklą toje Texas dalyje ir ją vedė 23 metus. Dėkingi vaikų tėvai vedėjai padovanojo šią kelionę į Čikagą.

Dr. Ramūnas Motekaitis, jos vyras, yra chemikas-tyrinėtojas Texas A & M universitete. Jų sūnus Kazys, baigęs Loyolos universitetą Čikagoje, dirbuoja su kompiuteriais Lituanistikos tyrimo ir studijų centre ir yra centro pirmininko prof. dr. Jono Račkausko patarėjas informacijos technologijoje.

Sūnus Liudas, baigęs Vasario 16 gimnaziją, jau lanko Bonn universitetą ir studijuoja muziką. Jis priklauso JAV ir Europos jaunų lietuvių muzikinei grupei „Musmirė“, kuri šią vasarą Lietuvoje įrašė ir išleido džiazo-roko kompaktinį diską „Balti malūnai“.

Motekaitių sūnus Bronius, šį pavasarį baigęs College Station gimnaziją, domisi neurologija ir rudens pradės lankyti universitetą gimtojoje valstijoje.

New Yorke gyvenanti Motekaitių pirmagimė Milda De Voe yra aktorė, neseniai pasirodžiusi kosmetikos reklamose Europos televizijoje ir David Byrne muzikiniame „video“.

Arūnas Zailskas

x Plaukite American Hawaii Cruises laivu ir aplankykite keturias Havajų salas: Oahu, Hawaii, Kauai ir Maui. Septynių naktų ekskursija iš Honolulu bus 1995 m. vasario 18-25 d. Užtikrinti specialią kainą, reikia užsiregistruoti iki rugpjūčio 30 d. Informacijai skambinti **American Travel Service** tel. 708-422-3000. (sk.)

x Jų yra šeši – 2 vyrai ir 4 moterys. Visi profesionalai, dėstytojai konservatorijoje. Lina Naikelienė, virtuozė, geriausia Lietuvos kanklininkė, vienintelė iš ansamblio koncertavusi Amerikoje. Be jos, dalyvauja Virginija Alenskienė, Regina Burakauskienė, Eugenijus Ciplys, Aušrelė Juškevičienė ir Kastytis Mikiška. Tai „Kanklės“ ansamblio nariai. Koncertas Jaunimo centre, rugpjūčio 11 d. 3 val.; bilietus įsigyti skambinkite 312-238-1536. Rengia Lithuanian Cultural Connection, Inc. Pranė Šlutenė. (sk.)

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizdajuostės „Ansamblis vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena „Žalgirio“ stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas **International Historic Films, Inc.**, telefoną 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštine, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizdajuostės kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kreditus kortele. Sav. Petras Bernotas. (sk.)

x A.A. Vilhelminos Lapienės atminimui, Lietuvių fondai aukuoja: S. ir J. Bacevičiai, S. ir E. Barai, A. ir V. Budrioniai, K. Burba, A. Chesna, J. ir V. Činkai, J. ir V. Dailidės, B. Drungienė, D. Elsbergas, G. ir N. Garunkštis, K. ir B. Gasparavičiai, J. Ivanovienė, M. ir K. Jablonskiai, O. Junkeris, I. ir L. Južėnai, I. ir L. Kriaučiūnai, E. Lapas, I. ir V. Linartai, J. Lukas, A. Markelienė, D. Markelaitė, B. ir F. Mataičiai, I. ir V. Meilės, B. ir B. Nainiai, Z. ir V. Petkai, A. ir D. Prapuoleniai, V. ir O. Rakauskai, M. Remienė, V. Sabienė, A. ir J. Šulaičiai, E. Velekis, A. ir D. Vitkai, H. Žitkuvienė. Viso suaukota 1,000 dol. Lietuvių fondas nuosirdžiai dėkoja aukotojams ir p. E. Lapui už prisijusias aukas. (sk.)

x Ieškomas Juozas Šilumaitis, gim. 1923 m. kovo 12 d. Tauragės raj., Mažintų km., Bakčių apyl. Atsiliepkite rašykite: G. Kėdaitienė, 116 Camelina, Hot Springs, AR 71913. (sk.)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SAULUTĖ

Man saulutė kaip motutė, kaip gera sesutė: Glamoneja, juokias, glosto iš auksinio dangaus sosto.

Nors akučių ji neturi, Bet maloniai ir mus žiūri. Jos veidelis skaisčius šviečia Ir į kiemą žaisti kviečia.

Spindulėliai tartum rankos Rasą nuo žiedų surenka Ir mane myluoja, šildo, Širdį džiugiesiu pripildo.

Nors neturi ji kojelį, Bet ji visą savo kelią Per dienele dangum rieda Ir už kalnų išsimiega.

Paprašysiu aš saulutę, Kad ji visad dangų būtų, Nes kai ji į žemę žiūri, Linksmina mūs visą būrį.

Laimutis B. Švalkus

BRĖMŲ MIESTO MUZIKANTAI

(Pabaiga)

– Kad taip mums pavakariavus! – sušuko gaidys.

– Tiesa, tik kad galėtume ten atsisėsti, – atsiliepė asilas.

Jie pradėjo tartis, kaip iš namų išvyti galvažudžius. Pagaliau sugalvojo. Asilas užkėlė priekines kojas ant palangės. Šuo užsuko jam ant nugaros, katinas užlip ant šunies, o gaidys užkėlė ir atsistojo katinui ant galvos. Kaip buvo susitarta, pradėjo savo muziką. Asilas subliuvė (suriko), šuo sulojo, katinas sukniavė, o gaidys užgiedojo. Galvažudžiai išsigandę tokio baisaus riksmo ir pamane, kad šmėklos lenda pro langą išbėgo į mišką. Keturi draugai ramiai įėjo į kambarį, susėdo už stalo ir pradėjo valgyti. Visi net persivalgė dėl tiek daug maisto.

Pabaigė vakariene, muzikantai užgesino ugnį ir sugulė, kur kam patogiau. Asilas išvarto ant šiukslyno, šuo susirietė prie durų, katinas prie židinio, artčiau šiltų pelenų, o gaidys užskrido ant kartelės, kuri buvo prie lubų. Visi iš kelionės buvo pavargę, greitai užmigo.

Apie vidurnaktį galvažudžiai prislinko prie namų. Pamatė, kad ugnis ugesinta ir visur ramu. Vyresnysis prašneko.

– Argi čia buvo ko išsigąsti, – ir nusiuntė vieną iš jų eiti į vidų.

Tasai įėję į virtuvę, norėjo užsidedti žvakę. Palaikęs žibantis katino akis žarijomis, prikišo prie jų degtuką. Katinas supuko ir šoko jam į veidą ir nagais pradėjo draskyti. Galvažudys šoko prie durų, čia ji užpuolė šuo, bėgant per kiemą pro šiukslyną, smagiai spyrė už pakalinę koją asilas. Nuo triukšmo pabudo gaidys, suplėšęs sparnais suriko „kakarie-kū“. Galvažudys, atbėgęs pas savo viršininką, išsigandęs pasakėjo:

– Namuose yra baisi ragana, griebė mane nagais ir sudraskė veidą. Prie durų stovėjo kažkas su peiliu, perpiovė mano kojas. Kieme guli juoda baidyklė, kuri pagaliu mušė, ko galo negavau. Ant stogo sėdi teisėjas, kuris liepė mane sugauti ir į teismą nuvesti. Laimingai pabėgau.

Nuo to laiko galvažudžiai nebedrįso grįžti namo. Brėmų miesto muzikantams taip patiko ten gyventi, jog niekur toliau nebe norėjo eiti.

Atsiuntė Gaja Bublytė

Fervynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

IŠ STOVYKLOS GYVENIMO

Dainavos maistas

Maistas Dainavoje kartais yra skanus, o kartais ne. Kas nebuvo skanu, tai makaronai su sūriu. Jie turėjo skonį kaip pasenęs „Nacho“ sūris. Makaronai taip pat buvo keisti.

Kai mes gaudavome maisto, kuris mums nepatikdavo eida vome prie centrinio stalo, kur galėjome pasidaryti sumuštinį ar rasti ką nors kito.

Maistas „tacos“ man patikdavo. Tai pakepinto sūrio sumuštiniai, blynai ir „tater tots“. Man nepatiko vištukas su bulvių koše. Mes dar laukiam „pizzas“.

Petras Kuprys.

3 būrelis.

1993 metų JAS stovyklautojas Dainavoje.

Tokiais laivais plaukdamas Kolumbas atrado Ameriką.

Piešė Marius Hauser
Bostono lit. m-los mokinys

VASAROS ATOSTOGŲ PLANAI

Marius, Mantas ir Kastytis vieną dieną kalbasi mokykloje.

– Ar negerai, kad šiandien yra paskutinė mokslo metų diena lietuviškoje mokykloje, – sako Marius.

– Taip, labai gerai, – šaukia Mantas ir Kastytis.

– Ką mes dabar darysime šeštadieniais, – klausia Marius.

– Miegosiu, – atsakė Mantas.

– Žaisiu, – įsiterpė Kastytis.

– Aš žiūrėsiu daugiau televizijos programų, – tarė Marius.

Taip pasikalbėjo trys draugai, laimingi nuėjo į klasę.

Marius Hauser

Bostono lit. m-los mokiniai.

NEIŠMANĖLIS GYDYTOJAS

Vienas neišmanėlis (netikras) gydytojas gydė ligonį. Visi kiti gydytojai tvirtino, kad ligoniui negresiantis pavojus, tik ligą reikės ilgai gydyti, o jis sakė, kad sergantis turis būti viskam pasiruošęs, nes nesulauksian ir rytojais. Taip pasakęs nuėjo. Po kurio laiko ligonis atsikėlė ir vos vilkdamas kojas išėjo į lauką. Neišmanėlis gydytojas jį susitikęs tarė:

– Sveikas gyvas! Kas girdėti numirelių karalystėje?

Tas atsakė:

– Tenyščiai gyventojai, atsigėrę Letos (daugų upės) vandens, ramučiai. Neseniai Mirtis ir Hadas ėmė grasinti visiems gydytojams, kad jie neleidžia ligoniams mirti, ir pradėjo juos traukti į pasmerktųjų sarašus. Rengėsi ir tave įrašyti, bet aš, puolęs jiems po kojų, karštai maldaudamas ir prisiekinėdamas, įtikinau, kad tu nesi tikras gydytojas ir be reikalo apkaltintas.

Pasakėčia prie gėdos stulpo stato nemokytus, neišmaningus ir pagyrūnus gydytojus.

Ezopas

Jeigu žmogų užpuola kelios ligos, gydymą reikia pradėti nuo galvos.

Norint įveikti didelį kvailį, reikia turėti didelį protą.

ATOSTOGOS MĖNULYJE

Vieną vakarą, beruošiant man pamokas, buvo labai nuobodu. Aš žiūrėjau pro langą ir galvojau: O, kaip norėčiau šokinėti su žvaigždėmis ir vaikščioti padangėje! Paziūrėjusi į mėnulį garsiai pasakiau: „Tu toks gražus ir toks malonus! Kodėl aš negalėčiau nusikristi į viršų ir pabūti su tavim? Tada niekas man negalėtų duoti sunkių uždavinių, paliepti man savo kambarį išsivalyti“. Pasigrožėjusi, vėl grįžau prie pamokų. Nesisekė. Vėl mintys nusikrido prie lango. „Kodėl negalėčiau taip atsitikti?“ – tyliai pagalvojau. Staiga išgirdau balsą: „O kodėl ne?“ Tas balsas mane taip išgąsdino, kad beveik nukritau nuo kėdės. „Kas taip sako?“ – Kiek apimusi išstariau. „Žiūrėk į viršų“ – vėl paslaptingas garsas pasikartojo. Priėjusi prie lango, pažiūrėjau į viršų ir netikėjau, kad mėnulis man kalba. „Kas čia darosi? Ar aš užmigau? Ar kas nors mane erzina? – klausinėjau mėnulio. „Ne, ne!“ – nusijuokė mėnulis, „niekas tavęs neerzina ir tu neužmigai, bet tu manęs prašei atostogų nuo pamokų, tai dabar gauši.“

Staiga iš mėnulio nusileido ilgas šviečiantis kelias. „Eik šiuo keliu, – tarė mėnulis. „Bet jis manęs neišlaikys! Aš parkrišiu pro jį, – bijodama atsakiau. „Pasitėkė manimi, nenukrisi, – paaiškino mėnulis. Atsargiai vieną koją uždėjau ant to kelio. Nustebau to kelio stiprumu. Šypsodamasi pajėu porą pėdų pirmyn. Pasirodo būta stipraus kelio, tad aš galėjau nueiti iki mėnulio.“

Kai atsiradau mėnulyje, apsižiūrėjau aplinkui ir pamaciau, kad nebuvo taip niūru ir liūdna be žmonių, kaip galvojau. Kai iš artiau pasižiūrėjau, pamaciau, kad čia buvo pilna mažų žmonių, apsirėngusių spalvingais drabužiais. Tada paklausiau mėnulio: „Ar tie maži žmonės čia gyvena?“ Gavusi teigiamą atsakymą, džiaugiausi ir man pasidarė linksmas. Iš to linksmumo sušukau: „O, kaip man čia gerai!“ Niekumet nenoriu grįžti į tikrą pasaulį, kur vis kažko trūksta ir vis reikia sunkiau ir sunkiau dirbti. Nenoriu aš to! Noriu, kad gyvenimas būtų kaip dabar – visada linksmas. Pasiliksiu čia gyventi mėnulyje!

(Detroito Žiburio aukšt. lit. m-los laikraštėlis „Laisva Lietuva“)

(Bus daugiau)

Kai mama grįžo iš krautuvės, duklė tuojau pasakė naujieną, kad tėvelis nusiskuto vieną usą. Mama nusišypsojo. Netrukus į virtuvę įėjo ir tėvelis su vienu ūsu.

– Kaip tu dabar atrodoi? – paklausė ji mama.

– Aš galvoju nusiskusti ūsus, bet pirmiau noriu pasižiūrėti, kaip atrodoysiu be ūsų.
